

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžik/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 7017200333
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7017200333.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana v právnej veci žalobcu: DOBREX s.r.o., Kpt. Nálepku 20, Michalovce, právne zastúpený: JUDr. Ján Husár, advokát, so sídlom Slovenskej jednoty 8, Košice, proti žalovanému: Primátor mesta Michalovce, Námestie osloboditeľov 30, Michalovce, o všeobecnej správnej žalobe, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/48/2017 zo dňa 1. februára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Žalobcovi priznáva právo na úplnú náhradu trov kasačného konania voči žalovanému.

Odôvodnenie

1. Žalovaný rozhodnutím č. 9477/2017/up zo dňa 02.03.2017 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) zamietol odvolanie žalobcu podané proti rozhodnutiu Mestského úradu Michalovce č. V-39207/2017-Be zo dňa 18.01.2017 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým na žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 211/2000 Z.z.“), v ktorej žiadal: „(1) písomné a iné podklady, na základe ktorých bola zadaná objednávka č. 510 516 0045 zo dňa 19.12. 2016, (2) písomné doklady, ktoré zdôrazňujú verejný záujem pre potrebu zmien trvalého dopravného značenia na ul. Močarianskej, Sobranceckej ceste, ul. Továrnskej a ul. Pekárnskej aj s ohľadom na územný plán mesta v tejto lokalite a (3) finančné krytie tejto objednávky - či táto objednávka bola plánovaná na rok 2016“ odpovedal na otázku (1) a (2) tak, že: „Objednávka bola zadaná na ochranu záujmov mesta.“ a na otázku (3) odpovedal: „Rozpočet mesta Michalovce na rok 2016“.

2. Žalovaný v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia poukázal na ust. § 21j ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z., podľa ktorého odvolanie možno podať proti rozhodnutiu povinnej osoby podľa § 18 ods. 3. zákona proti rozhodnutiu, ktorým žiadosť bola odmietnutá podľa § 21i ods. 2 a v prípade rozhodnutia o zrušení opakovaného použitia informácií podľa § 21i ods. 5 zákona. Odvolanie je prípustné aj vtedy, ak povinná

osoba sprístupní informácie na účel ich opakovaného použitia a žiadateľ sa domnieva, že neboli dodržané rovnaké podmienky podľa § 21e ods. 1 zákona. Následne uviedol, že na základe uvedeného v zákonnej 15-dňovej lehote od postúpenia žiadosti na rozhodnutie rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti.

3. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) a navrhol toto rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec žalovanému na ďalšie konanie.

4. V podanej správnej žalobe najmä uviedol, že

- ani na jednu otázku nebolo zodpovedané podľa jej znenia;
- pod písomnými dokladmi žiadal predovšetkým príslušné vyjadrenia, stanoviska, či rozhodnutia podpísané kompetentným pracovníkom s delegovanou právomocou alebo štatutárom;
- odpoveď „rozpočet mesta Michalovce na rok 2016“ je nekonkrétna, nakoľko rozpočet má niekoľko kapitol a účtov;
- odpoveď mesta možno chápať ako odmietnutie poskytnutia informácií bez právneho dôvodu;
- odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia okrem citácie jednotlivých paragrafov neobsahuje dôvody zamietnutia odvolania, a ani žiadnym iným spôsobom neopodstatňuje ani citované paragrafy zák. 211/2000 Z.z.

5. Krajský súd v Košiciach dospel k záveru, že žalobe žalobcu treba priznať úspech z ďalej uvedených dôvodov

- v odôvodnení rozhodnutia musí správny orgán reagovať na dva okruhy problémov: na skutkové okolnosti a právne posúdenie;
- nie je dostatočné citovanie príslušných alebo nepríslušných zákonných ustanovení, ale je potrebné, aby sa vyložil aj obsah právnej normy, aby účastníci pochopili vzťah medzi skutkovým zistením a právnym posúdením veci, čo v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia absentovalo;
- žalovaný sa obmedzil len na citáciu ním vybraných zákonných ustanovení bez toho, aby vyložil obsah týchto zákonných ustanovení;
- odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia je v rozpore s ust. § 47 ods. 1, 3 Správneho poriadku;
- pokiaľ žalovaný až v replike zo dňa 16.06.2017, či v podaní zo dňa 21.08.2017 nejasne naznačil, prečo zamietol odvolanie žalobcu, tak mal predovšetkým o odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviesť, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval;
- prvostupňové rozhodnutie ako aj preskúmané rozhodnutie sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov.

6. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný (ďalej len „sťažovateľ“) včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f), g) a h) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) a navrhol aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

7. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že

- krajský súd sa rozhodnutím bez nariadenia pojednávania dopustil vady podľa § 404 ods. 1 písm. f) S.s.p.;
- prvostupňový správny orgán vo svojej odpovedi odpovedalo na základe skutočností, ktoré malo v tom čase k dispozícii;
- krajský súd neodôvodnil v čom spočíva neprimeranosť poskytnutých informácií zo strany povinnej osoby;
- krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s replikou sťažovateľa, v zmysle ktorej podanie zo dňa 04.01.2017 neobsahuje žiadosť o informáciu, ktorú fyzická osoba odovzdáva inej fyzickej osobe, ale ide o otázky vo veci postupu úradu v čase prebiehajúcich právnych úkonov a postupov (ktoré nie sú informáciou).

8. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 22.05.2018 najmä uviedol, že

- pokiaľ sťažovateľ podľa § 107 ods. 1 písm. a) S.s.p. nepožiadala, aby bolo vo veci samej nariadené

pojednávania, nemôže skutočnosť, že sa vo veci rozhodlo bez ústneho pojednávania považovať za porušenie práva na spravodlivý proces;

- krajský súd v napadnutom rozsudku dostatočne odôvodnil prečo napadnuté rozhodnutia zrušil, keď poukázal na dva okruhy problémov v súvislosti s predmetnými rozhodnutiami, a to na skutkové okolnosti a právne posúdenie;

- argument sťažovateľa, že žalobca vo svojom odvolaní nekonkretizoval a nešpecifikoval z akého dôvodu odpoveď na jeho žiadosť považuje za nedostatočnú sa nezakladá na pravde, o čom svedčí obsah odvolania žalobcu;

- samotné uvedenie odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe ako dôvodu je nejasné, nakoľko nie je odôvodnené, v čom sa krajský súd odklonil a čo považuje sťažovateľ za ustálenú rozhodovaciu prax kasačného súdu v danej veci.

9. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné zamietnuť.

10. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. mája 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

11. Na prvom mieste je potrebné zdôrazniť, že správny súd nie je skutkovým súdom, t. j. zásadne nezisťuje skutkový stav veci a dokazovanie vykonáva iba výnimočne, pretože účelom správneho súdneho konania je predovšetkým preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a opatrení orgánov verejnej správy a jeho cieľom je odstránenie tejto nezákonnosti. Konanie pred správnym súdom teda zásadne nie je konaním nachádzacím (s výnimkou osobitných konaní), ale preskúmacím a svojím charakterom sa viac približuje konaniu pred civilným odvolacím súdom. Správny súd pri rozhodovaní o veci tak principiálne nevychádza z poznatkov, ktoré získal na ústnom pojednávaní, ale spravidla môže rozhodnúť na základe obsahu spisov, pričom administratívny spis sa nepovažuje za dôkazný prostriedok.

Podľa § 107 ods. 1 S.s.p. predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávania, ak

- a) o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania,
- b) vykonáva dokazovanie,
- c) to vyžaduje verejný záujem,
- d) je to na prejednanie veci potrebné alebo
- e) tak ustanovuje tento zákon.

12. Ustanovenie § 107 ods. 1 S.s.p. pritom upravuje prípady, kedy je nariadenie ústneho pojednávania nevyhnutné (pod písm. a/ a e/) resp. potrebné (písm. b/, c/ a d/), pričom z obsahu súdneho spisu nevyplýva naplnenie ktorejkoľvek z vyššie uvedených podmienok pre nariadenie ústneho pojednávania, pričom vo vzťahu k podmienke podľa písm. a/, správny súd nemusí žalobcu ani žalovaného či ďalších účastníkov konania vyzývať, aby sa k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania vyjadrili. Takéto vyjadrenie sa posúva do výlučnej dispozície účastníkov konania a je výslovne na nich, či budú na nariadení pojednávania trvať. Preto pokiaľ sťažovateľ v tomto smere nevyvinul potrebnú aktivitu, nie je na mieste, aby vyčítal krajskému súdu neprejednanie veci na ústnom pojednávaní.

13. Vo vzťahu k sťažnostnému bodu, v ktorom sťažovateľ vyčíta krajskému súdu nezaujatie stanoviska ku skutočnostiam vo vyjadreniach k správnej žalobe, ako aj k jeho argumentácii, že v odpovedi poskytol tie informácie, ktorými v danom čase disponoval, je potrebné uviesť, že predmetom preskúmania v správnom súdnom konaní je rozhodnutie orgánu verejnej správy. Krajský súd pritom zrozumiteľne a v dostatočnej miere odôvodnil svoj záver o nedostatkoch rozhodnutia žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu, pričom následne zaujal aj stanovisko k vyjadreniam sťažovateľa (bod 11 napadnutého rozsudku) v tom smere, že tieto nie sú predmetom preskúmania zákonnosti správnym súdom. V tejto

súvislosti treba pripomenúť, že ani obsažnejšie vyjadrenie správneho orgánu k správnej žalobe resp. kasačná sťažnosť proti zrušujúcemu rozsudku nie sú spôsobilé konvalidovať nedostatky samotného rozhodnutia.

14. Sťažovateľom namietaný odklon krajského súdu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu nebol opodstatnený. V prvom rade sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti, napriek uplatneniu tohto dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p. nevymedzil, od ktorého konkrétneho rozhodnutia kasačného súdu sa krajský súd odklonil. V tejto súvislosti kasačný súd pripomína, že v zmysle ústavných princípov (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky) pod ustálenou rozhodovacou praxou kasačného je nutné chápať aj doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu vykonávanú podľa Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a následne rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu v zmysle S.s.p. ako súdu kasačného. Na tomto mieste je potrebné dodať, v zmysle § 11 písm. g) S.s.p. o kasačných sťažnostiach koná a rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

15. V súvislosti s týmto sťažnostným bodom však sťažovateľ v kasačnej sťažnosti nepoukázal na konkrétne rozhodnutia kasačného súdu, od ktorých sa mal krajský súd odchýliť, pričom sťažovateľ musí presne uviesť, ktorý konkrétny judikát nerešpektoval súd vo svojom rozhodnutí, čo v kasačnej sťažnosti absentovalo.

16. Súd poukazuje na to, že S.s.p. kladie na vymedzenie sťažnostných bodov prísne nároky (§ 440 ods. 1) pričom je upravené aj časové rozpätie v rámci ktorého je možné meniť a dopĺňať sťažnostné body, a to len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Z kasačnej sťažnosti musí byť jasné nielen to, z akých dôvodov sa rozhodnutie krajského súdu napadá, ale sťažovateľ musí uviesť aj to, na základe akých skutočností má za to, že tento dôvod kasačnej sťažnosti je daný, pritom nestačí len označenie domnelých väd rozhodnutia, z ktorých nevyplyva, ktorý dôvod kasačnej sťažnosti má na mysli.

17. Napokon kasačný súd konštatuje, že sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti neuvádza žiadne argumenty, ktoré by vyvracali názor správneho súdu, že rozhodnutia správnych orgánov sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, resp. pre nedostatok dôvodov, ale uvádza len argumenty, ktoré smerujú k preskúmaniu zákonnosti veci samej, ktoré však kasačný súd po tom, čo sa stotožnil s názorom správneho súdu o nepreskúmateľnosti rozhodnutí správnych orgánov nemôže vziať do úvahy. Ak správny súd dospeje k názoru, že rozhodnutie orgánu verejnej správy je nepreskúmateľné, musí toto rozhodnutie zrušiť podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. d) S.s.p.

18. Keďže sťažovateľ nespochybnil záver krajského súdu o nepreskúmateľnosti rozhodnutí, na základe uvedeného považuje kasačný súd námietky žalovaného orgánu verejnej správy v podanej kasačnej sťažnosti za nedôvodné a preto kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa ust. § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

19. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi ktorý mal v konaní o kasačnej sťažnosti úspech, priznal nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania voči žalovanému (sťažovateľovi) (§ 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.